

Много важен елемент от осъществяването на процеса на десегрегация е мотивирането на родителите роми за приемане на качественото образование за една от най-важните ценности за техните деца. В това отношение най-полезна може да се окаже ромската интелигенция със своя личен пример. До този момент, с малки изключения, тя стои на страна от този процес и не се намират рационалните форми за ефективното ѝ използване като ресурс.

Необходимо е да се намерят формите (материални и морални) за мотериране усилията на тези родители, които по собствено желание търсят услугите на училищата извън своите квартали. Едновременно с това през преходния период след 1989 г. насам има достатъчно основания да се смята, че е настъпила сериозна промяна на нагласите за образование като ценност в ромската общност, която все още не е изпаднала в състояние на маргинализация и аномия. Необходимо е да се направят по-машабни изследвания върху желанието за учене при ромските деца и техните родители и резултатите от това изследване да се обвържат с практиката.

5. Помощниците на учителя

В ситуацията на десегрегация на ромското образование въвеждането на длъжността „Помощник на учителя“ в системата на народната просвета е все още твърде спорна и за нея няма единно мнение. Противниците на идеята поддържат становището, че:

- » в българското образование никога не е имало длъжност с такава роля, няма извърян път в тази насока и консервативността на системата няма да го припознае и ще го отхвърля като необходима реалност;
- » в ситуация на демографски сриб, в която образователната система е поставена при условия да се освободи от излишното учителство, да се назначават помощници на учителя е по-скоро излишен лукс, отколкото реална необходимост;
- » в бившите колониални страни като Англия, Франция, Холандия и др. въвеждането му стана на базата на необходимостта децата на имигрантите от бившите колонии най-безболезнено да се интегрират в образователната система на тези държави. И тук веднага се задава фундаменталният въпрос: „Необходимо ли е ромчетата да се тренират като деца от третия свят при положение, че ромите споделят вече близо едно хилядолетие превратностите на историческа съдба на целокупния български народ?“ И отговорът би трябвало да бъде категорично отрицателен.

Поддръжниците на идеята припознават помощника на учителя като носител на следните задължения:

- » да бъде гарант пред родителите роми за опазване на здравето и живота на техните деца;
- » да придружава децата от махалата до училище и обратно;
- » да помага и поощрява усилията на децата за адаптиране и успешна работа в условията на многокултурност;
- » да подпомага усилията на учителя за пълноценна работа при приобщаване на ромските деца в условията на многокултурната ученическа среда;